

دانشگاه

پنجشنبه ۱۴ تیر ۱۴۰۳

شماره ۴۱۷۷

FARHIKHTEGAN.DAILY.COM

FARHIKHTEGANONLINE

دانشگاه

دانشگاه

دانشگاه

دانشگاه

سخنگوی کمیسیون آموزش مجلس در گفت‌وگو با «فرهیختگان»:

باید نگاه عالمانه تری به حوزه آمایش آموزش عالی داشته باشیم

■ **وزارت علوم محدودیت‌های دانشگاه آزاد در پذیرش دانشجو و ایجاد رشته‌های جدید را بردارد**

بیش از یک ماه است که مجلس دوازدهم بر سر کار آمده تا قوانین و مقررات جدیدی در حوزه‌های مختلف با دیدگاه‌های جدید تصویب یا مورد بازنگری قرار بگیرد. مجلسی که با داشتن کمیسیون‌های تخصصی تلاش می‌کند با نگاه کارشناسی تر به قانونگذاری بپردازد. در این میان با مشخص شدن اسامی ۲۰ نماینده عضو کمیسیون آموزش در ۱۰ تیرماه، عملافصل جدید آموزش عالی از حیث تدوین قوانین جدید و نظارت

اولین اولویت کمیسیون آموزش برای سامان دادن به وضعیت نظام آموزشی کشور چه خواهد بود؟

ما چند کار زیربنایی را در این دوره از مجلس دنبال خواهیم کرد که موضوع اول نظام آموزش وپرورش است. طبیعتا در این حوزه مسائل بسیار مهمی را داریم که دغدغه بسیاری از فعالان این حوزه است و به‌عنوان یکی از مسائل زیربنایی کشور محسوب می‌شود. امروز فعالان حاضر در این عرصه اعلام می‌کنند سسند تحول بنیادین به شکل اندک به مرحله اجرا درآمده و با توجه به اینکه تاکید مقام معظم رهبری نیز همین است، باید این مساله مدنظر قرار بگیرد که چنین سندی می‌تواند آموزش وپرورش را از روزمرگی نجات دهد. به همین دلیل حتما باید مجلس و به خصوص کمیسیون آموزش به آن ورود و بررسی کند که چرا این سند بنیادین به شکل درستی در نظام آموزش وپرورش اجرا نمی‌شود؟ از سوی دیگر برای اجرای بهتر این سند هم در بخش‌هایی که آموزش وپرورش نیاز به کمک دارد، مجلس این کمک را خواهد داشت. در اینجا باید به این مساله اشاره کرد که ما یک بعد دیگر هم داریم که آن بعد نظارتی مجلس است، یعنی با توجه به اینکه شاید واقعا اراده‌ای برای تحقق این سند وجود نداشته باشد، باید این مساله را از لحاظ نظارتی مورد بررسی قرار دهیم.

یکی از بخش‌های سند تحول بنیادین آموزش عالی بحث عدالت آموزشی است. ما امروز با این بحث روبه‌رو هستیم وآن را در بین مدارس دولتی، غیرانتفاعی، هنرستان‌ها و مدارسسی که در مجموعه‌های روستایی و عشایری داریم، می‌بینیم. بحث دیگر توسعه زیرساخت‌های آموزشی در مدارس است؛ چراکه امروز بسیاری از مدارس به ویژه دولتی‌ها بهره کمی از آموزش‌های نوین دارند. همچنین بحث تعلیم و تربیت و توجه ویژه به مسائل پرورشی یکی از موضوعات مهمی است که در این سند به آن اشاره شده و ما نیز ضعف‌های جدی در این زمینه داریم.

■ **با نظارت دقیق و انجام اصلاحیه‌هایی، اجرای قانون رتبه‌بندی معلمان را دنبال می‌کنیم**

یکی از چالش‌های اصلی حوزه آموزش وپرورش – به عنوان یکی از ارکان نظام آموزشی- را یاباید کمبود نیروی انسانی دانست. در دوره جدید قرار است کمیسیون چه کاروبیوای برای حل این چالش خواهد داشت؟

طبیعتا بحث توجه به نیروی انسانی و تامین نیرو از مباحث جدی است. یکی از معضلات جدی ما کمبود معلمان است و ما باید این مهم را جبران کنیم، یعنی باید با استفاده از سهمیه‌های استخدامی، آزمون‌های جذب و روش‌هایی که بتواند این کمبود را سریعاً پوشش دهد، این مساله رارفع کنیم. تا از این طریق حداقل برای مهر امسال مدارس ما مانند مهر سال گذشته با کمبود معلم روبه‌رو نباشند و بتوانیم این حوزه را بهتر مدیریت کنیم. مساله دیگر توسعه زیرساخت‌هاست که در سند تحول بنیادین هم به آن توجه شده است. طبیعتا ذیل همین موضوع نظارت درست بر نحوه اجرای سند تحول بنیادین باید مسائل مختلفی در دستور کار کمیسیون قرار گیرند. نکته دیگر اینکه امروز معلمان بازنشسته‌ای را داریم که از لحاظ معیشتی دچار چالش شده‌اند و وضعیت معلمان خرید خدمات، نهضتی و... را می‌بینیم که هرچند همین معلمان بحث کمبود نیروی انسانی در آموزش وپرورش را پوشش می‌دهند، از لحاظ رسیدگی در حداقلی‌ترین شرایط قرار دارند. از این رو باید مسائل مربوط به آنها هم از طریق آموزش وپرورش و سازمان امور استخدامی به شکل جدی پیگیری شود.

اولویت دیگر اجرای کامل قانون رتبه‌بندی است. هرچند این قانون در مجلس قبلی تصویب شد و به اجرا درآمد، اجرای کامل آن قطعا باید با نظارت کمیسیون و مجلس جدید رخ دهد تا بتوانیم این قانون را که قطعا جزء قوانین خوب کشور است، به صورت کامل در کشور پیاده کنیم. این کار باید با نظارت و اصلاحیه‌هایی که حتما نسبت به این قانون انجام خواهد شد، دنبال شود. واقعیت آن است که کمیسیون آموزش به دلیل اینکه شأنتیت و جایگاه نظارتی دارد و با این هدف که انگیزه معلمان و دانشجویان کاهش

بر اجرای قوانین سابق آغاز شده است؛ کمیسونی که از یک سو می‌تواند با نظارت دقیق، مسیر را برای پیاده سازی بهتر مقررات مختلف مانند قانون جهش تولید دانش بنیان هموار کند و از سوی دیگر برای اینکه نظام آموزشی کشور از وضعیت فعلی خارج شود هم باید دست به تدوین قوانین جدید متناسب با واقعیت امروز کشور بزند. با معرفی هیات رئیسه کمیسیون هم باید عنوان کرد همانند دوره قبل، علیرضا منادی سفیدان که در دوره یازدهم هم سکان این کمیسیون را در اختیار داشت، برای یک سال دیگر در این مسند باقی ماند. فردی که از بدنه دانشگاهی است و در برهه‌هایی ریاست دانشگاه آزاد واحد زنجان و

پیدا نکند و با انگیزه در نظام آموزشی و پژوهشی ورود و به فعالیت بپردازند، تلاش می‌کند بتواند مباحث لازم پیرامون رشد و تعالی این افراد را در فضای کاری خود پیش‌بینی کند.

بار دیگر نظام آموزشی را باید آموزش عالی کشور دانست که امروز با چالش‌های مختلفی روبه‌رو شده است. از نگاه شما اولین گام کمیسیون برای سامان دادن به وضعیت این حوزه چه باید باشد؟

قطعا اولویت دومی که کمیسیون دنبال خواهد کرد، حوزه آموزش عالی است. هرچند طبیعتا پایه آموزش ما در مدارس شکل بگیرد اما استمرار و ادامه آن در دانشگاه‌ها دنبال می‌شود و کشور در این بخش با مسائل متعدد و متنوعی روبه‌رو است. قطعا باید براساس صحبت‌های مقام معظم رهبری تلاش کنیم تا خود دولت و وزارت علوم به‌گونه‌ای عمل کنند که بتوانند دانشگاه‌های ما رساله محور کنند و به این سمت سوق دهند. به تعبیر دیگر باید ماوریت دانشگاه‌ها را به سمت مهارت‌محوری و حل مسائل کشور، جامعه و صنعت ببریم؛ چراکه قطعا اگر این اتفاق رخ دهد، با اتفاق مبارکی همراه خواهد بود. موضوع مهمی که در اینجا مطرح است، این است که وقتی دانشجویان ما از دانشگاه‌ها فارغ‌التحصیل می‌شوند، طبیعتا بسیاری از آنها به دنبال فضاهای کسب‌وکار و اشتغال هستند، همین مساله می‌طلبد ما موریت جدی دانشگاه‌ها مهارت‌محوری باشد و دزکتران آن هم بحث هدایت دانشجویان به سمت کارآفرینی را دنبال کنند و این مقوله بسیار با اهمیتی به شمار می‌رود؛ چراکه باعث می‌شود تریبخشی و اثرگذاری دانشجویان به سمت حل مسائل جامعه باشد. البته تحقق بخش مهمی از این مساله به اساتید، زیرساخت‌های دانشگاه‌ها، حوزه‌های پژوهشی و فناوریانه دانشگاه‌ها برمی‌گردد. نکته دیگر آنکه تحقق مساله محوری دانشگاه‌ها هم به خود وزارت علوم مرتبط و لازم است تا این وزارتخانه آیین‌نامه‌های استخدایمی اعضای هیات علمی را دچار تحول کند تا این‌گونه اساتید نیز- که قطعا هم فعال و دلسوز کشور هستند- بتوانند نقش خود را ایفا کنند. به عبارت دیگر اساتید متناسب با آنچه در آیین‌نامه‌ها آمده ماوریت‌های تحولی جدید پیدا کنند، طبیعی است که می‌توانند نقش برجسته‌ای را هم در راستای حل مسائل برعهده گیرند.

■ **باید در فضای آمایش عالمانه تر عمل کرد**

یکی از کارهای برزین‌مانده نظام آموزش عالی کشور بحث آمایش است، برنامه کمیسیون آموزش برای سامان دادن به تعدد و پراکندگی دانشگاه‌ها چیست؟ همان‌طور که گفتید، اولویت بعدی ما سامان دادن به تعدد دانشگاه‌ها و بحث آمایش آموزش عالی است و معتقدم این مساله بسیار مهمی است. بد نیست در اینجا مثالی هم درباره دانشگاه پیام نور بزنم. به اعتقاد بنده اینکه ما بدون تامل می‌آییم و نسخه‌ای را می‌پیچیم و عنوان می‌کنیم که همه دانشگاه‌های پیام‌نور باید در دیگر دانشگاه‌ها ادغام شوند، درحالی‌که در برخی از مناطق و شهرستان‌های ما تنها یک دانشگاه وجود دارد که آن هم پیام نور است. کار اشتباهی خواهد بود؛ چراکه طبیعتا با این کار ما وجود یک دانشگاه را از یک منطقه گرفته و مردم را از آن محروم می‌کنیم. به همین دلیل وجود چنین نگاه‌هایی درست نیست و باید در حوزه آموزش عالمانه‌تر رفتار کنیم. خود دانشگاه آزاد هم از جمله مسائل مهم این دوره است و اطلاع دارم که اعضای هیات علمی این دانشگاه به شدت از لحاظ حقوق و دستمزد چالش دارند. همچنین وزارت علوم توجه چندانی به این دانشگاه نداشته و عنوان می‌کند چون دانشگاه آزاد شهریه دریافت می‌کند پس دانشگاه مستقلی است؛ درحالی‌که بنده اعتقاد دارم باید وزارت علوم کاملا در کنار دانشگاه آزاد بوده و از آن حمایت کند؛ چراکه این دانشگاه بار نسبتا قابل توجهی از حجم آموزش عالی را برعهده دارد و این موضوع مهمی است. باید این مساله را هم در توسعه زیرساخت‌ها، ارائه مجوز ایجاد رشته جدید و مجوز افزایش پذیرش دانشجو و بسیاری از موضوعاتی که در چند سال گذشته، کمی محدودیت در آنها ایجاد شده، لحاظ کرد و جلوی این اقدامات لازم صورت گیرد.»

مدیریت گروه رشته مهندسی دانشکده کشاورزی دانشگاه آزاد تبریز را عهده‌دار بود. سیدمحمد مولوی و فرهاد ابراهیم‌پور هم به عنوان نواب این کمیسیون معرفی شدند. از سابقه تدریس مولوی در دانشگاه که بگذریم، فرهاد ابراهیم‌پور، در کارنامه کاری خود مدیریت دانشگاه پیام نور و معاونت وزارت آموزش وپرورش را دارد.

فاطمه جراره که باید او را تنها نماینده زن حاضر در هیات رئیسه کمیسیون دانست، پیش از حضورش در مجلس، ریاست شورای شهر بندرعباس و عضو هیات رئیسه شورای عالی استان‌های ایران را تجربه کرده بود. محمدرضا احمدی دومین دبیر این کمیسیون نیز

اتفاق را گرفت. عملا ما باید یک نظام آموزش عالی یکپارچه با همان نگاهی که گفته‌بینی بر اینکه همه دانشگاه‌های کشور باید به این سمت بروند که برای کشور و جامعه به شکل موثر و کارآمد باشند، داشته باشیم.

شاید یکی از موضوعات مغفول‌مانده در طول سال‌های گذشته، چالش‌هایی است که کارکنان نظام آموزشی کشور دارند و تا امروز اتفاق خاصی هم برای بهبود آن صورت نگرفته است، کمیسیون آموزش دوازدهم تا چه میزان خود را ملزم به حل مشکلات این حوزه می‌داند؟

طبیعتا بحث دیگر مادر این کمیسیون کارکنان خواهد بود. ما مطمئنانسبت به کارکنان دانشگاه‌ها که شامل اعضای غیرهیات علمی و هم کارکنان آموزش وپرورش است، مسئول هستیم و باید شرایط آنها هم بهتر شود. شاید بسیاری از کارمندان این دو مجموعه به نسبت دیگر دستگاه‌های اجرایی کشور به معنی واقعی از میزان حقوق و دستمزد پایین‌تری برخوردار هستند؛ درحالی‌که اهمیت کار آنها در نظام آموزشی کشور بسیار بالاست و باید این فرهنگ تحولی را حتما در این دوره از مجلس با تلاش و پیگیری‌هایی که انجام می‌شود دنبال کرده و شاهد تحققش باشیم.

■ **نگاه‌مان به حوزه فناوریانه، تحولی خواهد بود**

فناوری و نوآوری یکی از موضوعات روز عرصه علم دانست و ما نیز قانون جهش تولید دانش بنیان‌ها را در این خصوص داریم، اما شاید آن‌طور که باید این قانون به اجرا در نیامده باشد، در دوره جدید مجلس چه اتفاقاتی پیرامون این حوزه خواهیم داشت؟

نکته آخر درباره اولویت‌های کمیسیون مجلس دوازدهم را هم باید نگاه جدی و تحولی به بحث رویکرد مباحث فناوریانه دانست. اعتقاد بنده آن است، دانش آموزی که در مدرسه رشد می‌کند شاید مهارت‌های حداقلی را پیدا کرده و بعد وارد دانشگاه می‌شود و تحصیلات عالی‌ه را طی می‌کند. بعد از آن باید بتواند خود وارد فضای کسب‌وکار خلاقانه شود، یعنی همان رفتن به سمت شرکت‌های فناور و دانش بنیان و حرکت به سوی اکوسیستم دانش بنیانی را داشته باشد؛ چراکه این مساله هم می‌تواند شغل فرد را تضمین کرده و برای او درآمد به همراه داشته باشد و باعث ایجاد پیشرفت‌هایی برای کشور شود. قطعا در اینجا کمیسیون نمی‌تواند نسبت به فعالیت‌های فناوریانه و دانش بنیان نیز بی‌تفاوت باشد، هرچند که در دوره قبل هم این‌طور نبوده است. به عبارت دیگر قانون جهش تولید دانش بنیان یکی از قانون‌های مترقی بود که به تصویب رسید. البته بخش‌های زیادی از همین قانون امروز اجرانی‌شود و باید کمیسیون در دوره جدید نظارت داشته باشد تا اجرای آن بخش‌ها جدی گرفته شود و اگر در مواردی هم نیاز است که در راستای ایجاد پویایی و تحرک شرکت‌های دانش بنیان به لحاظ قانونی، کمیسیون وارد شده و نقش آفرینی داشته باشد که حتما هم می‌تواند نقش آفرینی کند، آن را دنبال می‌کنیم و این مساله هم جزء رویکردهای ما خواهد بود.

سهام کمیسیون آموزش در تحقق شعار اسامال چطور ارزیابی می‌کنید؟

یکی از مصادیق تحقق شعار اسامال که بحث جهش تولید با مشارکت مردم است، در کمیسیون آموزش محقق می‌شود، یعنی بخش مهمی از رویکردهای کمیسیون این خواهد بود که بتوانیم مردم را وارد عرصه‌های مختلف از جمله مدرسه داری، دانشگاه داری، شرکت داری و... کنیم. همچنین بتوانیم مردم و جوانان مان را که در این حوزه‌ها درحال تحصیل یا تدریس هستند با این شعار درگیر کنیم تااز این طریق نقش جدی مجموعه‌های غیردولتی در عرصه تلاش و تولید مصداق عملی تحقق شعار اسامال باشد.

با توجه به میل بالا به مهاجرت در میان دانشجویان و اساتید، راهکار تغییر موازنه در این حوزه را چه می‌دانید؟

در پاسخ به این سوال باید بگویم که قطعا کمیسیون در حوزه بحث مهاجرت اساتید و نخبگان هم ورود خواهد کرد. بنده جزء اعضای هیات علمی هستم

داشته باشیم

■ **وزارت علوم محدودیت‌های دانشگاه آزاد در پذیرش دانشجو و ایجاد رشته‌های جدید را بردارد**

با مدرک دکترای تخصصی آموزش زبان انگلیسی و جزء نیروهای بازنشسته سپاه است. احسان عظیمی‌راد هم که در قامت سخنگوی این کمیسیون حاضر شده، عضو هیات علمی دانشگاه تربت حیدریه است. احسان عظیمی‌راد، سخنگوی کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس دوازدهم در گفت‌وگو با «فرهیختگان» معتقد است برای اصلاح نظام آموزشی کشور باید در گام اول سند تحول بنیادین آموزش وپرورش به‌صورت کامل به اجرا درآید و بعد از آن باید ساماندهی دانشگاه‌های کشور در دستور کار قرار بگیرد. مشروح این گفت‌وگو را در ادامه می‌خوانید.

دانشگاه

دانشگاه

دانشگاه

دانشگاه

دانشگاه

دانشگاه

دانشگاه

دانشگاه

دانشگاه